



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

In Amos, Abdiam, Et Ionam Prophetas, Commentarij Francisci Lamberti Auenionensis

Lambert, François

Argentorati, 1525

VD16 B 3868

Pars Qvarta. Quarto, Sacerdos Bethel Dei Prophetæ obsistebat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35983

FRANC. LAMB. IN AMOS

Nam à te ad quem ibimus, qui solus, non homines quantumlibet sancti & potentes, non angeli, non aliud quodcumque creatum, es uita, salus, dulcedo & spes nostra. Tu uia, tu ueritas, tu sermones uite eterne habes. Ioan. 6. **N**oli repellere nos à pueris tuis, nec à summe desiderabili structura, præscripti muri adamantini. Nam quem admodum ille est uere benedictus, qui te artifice in eo muro ponitur, ita ille est coram te maledictus, qui alienus habetur à structura eius. De hac structura, confidimus in deum, nos acturos apud **Ezechielem**, uisione ultima.

PARS QUARTA.

Et misit **Amasias** sacerdos **Bethel**, ad **Hieroboam** regem **Israel**, dicens. **R**ebellauit contra te **Amos**, in medio domus **Israel**. **N**on poterit terra sustinere, uniuersos sermones eius. **H**æc enim dicit **Amos**. **I**n gladio morietur **Hieroboam**, & **Israel** captiuus migrabit de terra sua.

Nunquam fieri potest, ut uerbum **Dei** carnalibus sine cruce nunciatur. **N**imirum individua ueritatis comes, crux est. **D**enique & **Christus**, & que **Christi** sunt, posita sunt in signa quibus ab incredulis contradicatur. **C**eterum his præ uniuersis contradicunt, cultus idolorum, ac carnis figmentorum mendaciorumque.

rumq; patroni, cuiusmodi erant olim sacerdotes Baal & Bethel, & Prophetæ falsi, & nunc Antichristi regnum perditissimum, nempe Papa, cum suis Episcopis, monachis, sacrificis, & alijs id genus pietatis hostibus cunctis. Hi sunt, quorum omne studium est, seducere populum dei, & à uera pietate facere alienum, ut cum hauserint suorum inuentorum mortifera uenena, efficacius omnem eorum substantiam rapiant, & inter eos aliquid esse putentur. Nunquam ideo non inculcant sua mendacia, pro æternis ueritatibus Dei, & impollutam Dei ueritatem, suis abominationibus oppositam, illasq; omnino condemnant, odiunt, nec ullatenus sustinent. Et quia mendaciorum perpetuæ sociæ sunt, hypocrisis, adulatio, & tyrannus, sub sanctitatis facie, & ueritatis zelo ementito, Principibus adulantur et imponunt, ut quocunq; ducant populū domini, & à Deo post suas immūdicias, uel per tyrannidem abducant. Infelicissimū, execrabilissimū, rapacissimum, mendacissimū, pollutiss. damnatissimumq; hominum genus sunt, pseudosacerdotes, falsiq; Episcopi & prophetæ. Quibus Ecclesiæ Dei nullus pernitiosior ac nocentior est, quemadmodum & sanctis Episcopis ac prophetis, nullus est desiderabilior, utiliorq;.

En uides, quā insanierit in ueritatem Dei, ac sanctū eius prophetam Amos, idolorum Bethel abominabilis sacerdos, Amasias. Dixit enim apud se, quod & Antichristi factio cogitat: Si apud Israëlitis plebem locus fiat ueritatis, de nobis mox actum fuerit, quemadmodum & sub Achab

chab Rege Israël, per Heliam occisi fuere Propheta Baal
 quadringenti quinquaginta, & Prophetæ lucorum qua-
 dringenti. 3. Reg. 18. Nam coram potentissima ueritate
 mendacum stare non potest, uel ad momentum quidem,
 modo ipsa ueritas sincere capiatur. Dixit quoque: Pro-
 uocabo Regem aduersum Amos, ut mox pellatur à terra
 Israël, & non audiatur à populo. Ad nimirum summe præ-
 cauent, ut non audiantur inconcussæ ueritatis profes-
 sores, scientes, quod mox succumberent. Quid aliud uides
 in Antichristis & Sophistis? Nonne mox extinguere uo-
 lunt Prophetas Dei, etiam antequam eos audiant? At de
 his non nihil egimus in Epistola ad Lothoringorum Duce-
 cem, quam huic operi præmisimus.

Misit ergo ad Regem Israël Nyeroboam, non filium
 Nabath, de quo 3. Regum. 12. sed filium Ioas, de quo 4.
 Regum. 14. dicens: Rebellauit & c. Ecce adulatorem im-
 pium & mendacem. Non rebellabat ex se in Regem A-
 mos, sed Deus per eum, à quo & mittebatur. Cogit
 lum Deus, ut prophetaret in Regem & populum. Quæ
 prophetia à pseudopropheta rebellio uocata est. Sic
 ueritatis hostes, de ueris Prophetis loqui consueuerunt.
 Sed esto, uocent nos rebelles, nos rebelles esse uolumus
 impijs Principibus, non his qui bene regunt populum,
 sed impijs & incredulis, in hoc quod ob durissimam con-
 uicem in ueritatem Dei plurima tentant, & nolunt,
 per eam deus regnet in cunctis, sed ipsi soli, absq; Deo reg-
 re uolunt, et inter nihilominus pro credentibus haberi uolunt.
 Prefectus

Profecto non rebellabat **Amos** Regi, sed mendacio, & abominationibus eius. **Rebellauit** aut̄ eis, in medio donatus **Israël**, id est, patenter. **Quem** ut grauius offendisse monstraret, exaggerauit factum, subiiciens: **Non poterit terra** &c. **Sensus** est: **Talia** sunt hæc quæ dicit, ut nihil tale prædicare, illi sit, neq; à te, neq; à populo permittendum, quin potius est aut occidendus, aut à terra **Israël** abijciendus.

Adieciq; tandem apertissimum mendacium: **Hæc**, inquit, dicit **Amos**: **In gladio morietur Hieroboam**. Sed ille nihil tale protulerat unquam. **Dixerat** enim ex ore **Domini**: **Consurgam** super domum **Hieroboam**: quod et factum fuit in filio eius **Zacharia**, quem occidit **Sellum** filius **Iabes**. **4. Reg. 15.** Verū cum mendacio isto aliquid simul protulit ueritatis, scilicet quod **Amos** prædixerat, **Israëlem** à propria terra migraturum.

Vide hostium pietatis callidam malitiam. **Vbi** ueritate se quicquam promoturos desperant, id mendacijs tentant. **Putauit** **Amasias** futurum, ut grauius ferret **Hieroboam** uerbum **Amos** cōtra suam personam dictum, quàm aduersus domū seu filios suos: ideo mentitus, & uerbum **Amos** immutans, adseruit, q. prophctarat cum gladio casurum. **Verbum** aut̄ aliud non immutauit, q. directe in populū esset. **Sic** impij miscent ueritatē mendacio, quo auidius mendaciū imbibatur: & dum **Prophetarum** dei sermones referunt, nihil ex eis præter seditionē ac tumultum populi exquirunt, unde ipsis populis suadeant, eos tantum cōmotio- num ac tumultuū patronos esse. **Nonne** hæc sunt, quæ indi-

FRANC. LAMB. IN AMOS

es nostro saeculo ab Antichristis fiunt? Nimirum odio ueritatis commotione ubique excitant, interim de nobis succlamantes: **En** seditionum principes, hereticas, tumultuarios. **Sed** insantant & ululēt, ut uolunt miseri quod in proximo sit interitus & euersio eorum: quem quanto magis se uilare putant, contradicendo pietati, eo fiunt illi proximiores iustus es Domine, & rectum iudicium tuum.

Et dixit Amasias ad Amos: **Qui** uides, grade re, fuge in terram Iuda. et comede ibi panem, & prophetabis ibi. **Et** in Bethel non adijcies ultra ut prophetes, quia sanctificatio Regis est, & domus regni est.

Non legimus regem Amasiae respondisse. Ego puto, quod differente responsonem, aut pro nihilo habente respondere, Amasias expectare quicquam noluit, ideo iussit Amos Prophetam, ut abiret in Iudaeam, dicens: Tu quid es, qui adferis ea quae dicis, tibi ostensa sunt a domino, grade re, & abi a nobis, fugiens in Iudaeam, ut prophetes, et uiuas illic. **Quasi** dicitur: **Nec** panis, nec aliud quicquam necessarium, in terra nostrati tibi administrabitur. Putabat seductor Amos et simile quod eb pugillum ordei, et fragmentum panis prophetabat: quod & pseudoprophetae nostri saeculi faciunt, ob eiusmodi uiolantes nomen sanctum domini, ad populum eius, quibus dominus maledicit, & eos durius increpat. **Eze. 13.** **Horum** male artes sunt, mentiri, seducere, rape omnia, & ea sibi debua adferere, persequi sanctos, auferre ab eis panem, occidere, mactare, perdere. **Nolebat**, ut Amos prophetaret in Bethel. **Quare** Ob auaritiam,

COMMENTAR. CAPVT VII. 66

Quam auaritia, q̄ timeret sibi, ne ob ueritatis sermonē, minus iuxta carnē haberet quā antē, et ne tā libere non posset r̄: p̄re multa. **E**st ne alia causa. **E**st planē: scilicet, q̄ metuebat, ne luce ueritatis palām fierēt iniquitates eius, et suorū cōplicum, unde eum disperire forsā cōtingeret. **S**ed obmissis his causis, p̄pter quas **P**rophetae sancto contradixit, aliā execrabilem, quemadmodū ipse quoq; execrabilis erat, adsumpsit, dicēs: **Q**uia sanctificatio **R**egis, et domus regni est: hoc est, cultus utuli, à domo **R**egis ad sanctificandum populū et **R**egem institutus. **3** Reg. 12. **E**cce q̄ eiusdem uocabulis increduli p̄ mendacio, q̄ ubi fideles pro ueritate uiuunt. **V**erū nihil omnino interi ueritatis habent. **Q**uia, inquit, sanctificatio est. **O** mendacium nocentiss. **S**ic **A**nti christus uocat suā omnium criminū cloacam, **R**omam, sanctā. **I**tidē suam perditionis sedem, suas bullas, suas sectas, suos rasos et cucullatos. **E**t ipse uult dici, **S**anctiss. beatiss. si biq; fauētēs iubet adpellari, **C**hristianiss. **C**atholicos, **R**euerendiss. **E**cclēsię dei filios, et se so.ū. cum sua pditiō. ac reprobā synagogā. p̄ dei **E**cclēsiā, ac spiritualib. uult haberi, sicq; id genus mēdacijs, et adsūptis p̄peram et in uanū dei, **C**hristi, ac **E**cclēsię eius nominib. simplicē fidelū plebem, à ueritate post mendacia sua multis seculis auertit. **V**ehementer et amantib. sanctificationes hominū. **E**nim uero nihil minus quā sanctificationes sunt, et nihil omnino efficiunt eorū que promittunt. **T**errere uoluit **A**masias fidelem ueritatis ministrum fastigio **R**egis, sed nihil p̄fecit, nisi in malum suum. **N**on enī destitit proinde à sancto ministro



FRANC. LAMB. IN AMOS

nisterio uir Dei, quin potius ardentior factus est, nonnulla priorib; adijciens, & ipsa priora cōfirmans & adserens.

PARS QUINTA.

Respondit que Amos, & dixit ad Amasiam: Non sum Propheta, & non sum filius Prophetae, sed armentarius ego sum, uellicans sycomoros: & tulit me Dominus Deus, cum sequer gregem. Et dixit Dominus ad me: Vade, propheta ad populum meum Israel.

Non fuit Amos à principio, neq; genere Propheta, tametsi uocatus à pastorali ministerio ad uerbū, uerus Propheta Domini extitit. Proinde ait: Nō sum Propheta, hoc est, non sum adsuetus, nec fui, usque in hunc diem in ministerio prophetandi, nec sum filius Prophetae, ut Esaias, Iob, & alij nonnulli, sed conditio mea sum pastor armentarius, uellicans sycomoros. Sycomorus rubus est, ferens moros.

Quidam uolunt hoc Prophetae uerbum sic capi: Nō sum propheta, qui uelim pro pane prophetare, et ob id proficisci in iudeam: nec sum filius Prophetae cuiuspiam falsi, sed sum pastor armentarius, habens satis ex armentis unde uiuam. Sed horum pace salua, stupida & frivola haec expositio, nec cōgruit huic loco. Facile enim ex textus circumstantia, ipsissimam enarrationem deprehendes, si